

Σε διαρκή μαρασμό
και εγκατάλειψη
τα Πανάγια
Προσκυνήματα

Στα δύο προηγούμενα άρθρα μου αναφέρθηκα στην κατάσταση που επικρατεί στο Πατριαρχείο Ιεροσολύμων τα τελευταία 50 περίπου χρόνια. Τώρα κρίνουμε σκόπιμο να περιγράψουμε την κατάσταση που επικρατεί σήμερα στα Πανάγια Προσκυνήματα και στα Μοναστήρια του Πατριαρχείου μας.

Το καλύτερο παράδειγμα, για να αντιληφθεί κανείς την τραγικότητα της καταστάσεως είναι ο Πανίερος Ναός της Αναστάσεως, ο οποίος είναι το κέντρο όλου του Χριστιανικού κόσμου και ο κύριος σκοπός της υπάρξεώς μας στους Αγίους τόπους.

Ο Ναός της Αναστάσεως, ως γνωστόν, είναι ο Ναός που βρίσκεται κτισμένος πάνω από τον Πανάγιο Τάφο του Κυρίου ημών Ιησού Χριστού, πάνω από τον τόπο της Σταυρώσεως του Κυρίου (τον Φρικτό Γολγοθά), και πάνω από το Σπήλαιο της Ευρέσεως του Τιμίτου Σταυρού και πάνω από τα άλλα Προσκυνήματα που συνδέονται με το Πάθος του Κυρίου.

Είναι ευνόητο ότι ο Ναός αυτός θα έπρεπε να έχει πάντοτε το απαραίτητο και κατάλληλο προσωπικό για τις ανάγκες του (τουλάχιστον 25 διακονητές, κληρικούς και μοναχούς). Τα τελευταία 40 χρόνια δεν έχει παραπάνω από 6-8 διακονητές, και όχι πάντοτε τούς κατάλληλους, με αποτέλεσμα να υπολειπόμενος, να δίνει την εντύπωση ότι δεν υπάρχει κανείς να ενδιαφερθεί για τις ανάγκες του, να βρίσκεται συνεχώς σε αθλία κατάσταση όσον αφορά την καθαριότητα και παρουσίασή του, οι ακολουθίες να γίνονται πλημμελώς ή να μην γίνονται καθόλου, να μην υπάρχουν οι αναγκαίοι ψάλτες και γενικά να επικρατεί μία τέτοια κατάσταση που, το λιγότερο, δεν τιμά ούτε τους Ορθοδόξους, ούτε και τούς Έλληνες. Στα περίπου 3 1/2 χρόνια που υπηρέτησα ως ηγούμενος του Ναού της Αναστάσεως, αντιμετώπισα απερίγραπτη αδιαφορία για τις ανάγκες του Ναού, πράγμα που έκανε πολύ δύσκολη την ζωή, και τη δική μου και των υπολοίπων διακονητών. Επίσης, το γεγονός ότι δεν υπάρχουν οι κατάλληλοι και έμπειροι κληρικοί για την σωστή λειτουργία του Ναού, δημιούργησε πολλές φορές προβλήματα και με τούς κληρικούς των άλλων δογμάτων που συνυπάρχουν μέσα στον Ναό, με τούς εκπροσώπους των Αρχών και με τούς προσκυνητές. Η φύλαξη των Προσκυνημάτων, των κειμηλίων του Ναού και των δικαιωμάτων μας είναι σχεδόν ανύπαρκτη με αποτέλεσμα να χαθούν και πολλά κειμήλια αλλά, και κυρίως, και πολλά δικαιώματά μας και να προκαλούνται και πολλές προστριβές με τούς άλλους.

Ενδεικτικό της αδιαφορίας του Πατριαρχείου (του Πατριάρχου) για τις ανάγκες του Ναού είναι και το γεγονός ότι κατά τις εργασίες που γίνονται τα τελευταία 50 χρόνια για την αναστήλωσή και ανακαίνισή του Ναού, ενώ οι Λατίνοι και οι Αρμένιοι, οι οποίοι μαζί

«Σ.Ο.» σε μια προσπάθεια να παρουσιάσει τα πραγματικά αίτια της συνεχιζόμενης κρίσης που μαστίζει τα τελευταία τριάντα χρόνια το παλαιό Πατριαρχείο Ιεροσολύμων ζήτησε από τον επίσκοπο Κωνσταντίνης Νικηφόρο, έναν ταλαιπωρημένο και κυνηγημένο από το σύστημα διοίκησης Αγιοταφίτη, που πραγματικά πονά και νοιάζεται για το Πατριαρχείο και την πορεία της Σιωνίτιδας Εκκλησίας να καταγράψει τα βαριά αίτια των προβλημάτων που αποτελούν την αφετηρία διωγμών και παράνομων καθαιρέσεων. Η πρώτη ενόχληση αφορά τη διοίκηση, η δεύτερη τη διαχείριση των οικονομικών, η τρίτη την Αγιοταφική Αδελφότητα και την εκκλησιαστική περιουσία. Μέσα στο πλαίσιο αυτό θα αναφερθούμε και με στοιχεία θα παρουσιάσουμε τον τρόπο διαχείρισης της περιουσίας του Πατριαρχείου στην Ελλάδα. Εξαρχής επισημαίνουμε ότι ο «Σ.Ο.» με χαρά θα δημοσιεύσει και αντίθετες απόψεις μ' αυτές του επισκόπου Κωνσταντίνης Νικηφόρου, αρκεί να είναι επώνυμες. Και αυτό γιατί ο σκοπός μας είναι να συμβάλουμε στην επίλυση των προβλημάτων τα οποία χρονίζουν και απειθούν με διάλυση το Ελληνορθόδοξο Πατριαρχείο Ιεροσολύμων.

Οι αιτίες της κρίσης στο Πατριαρχείο Ιεροσολύμων

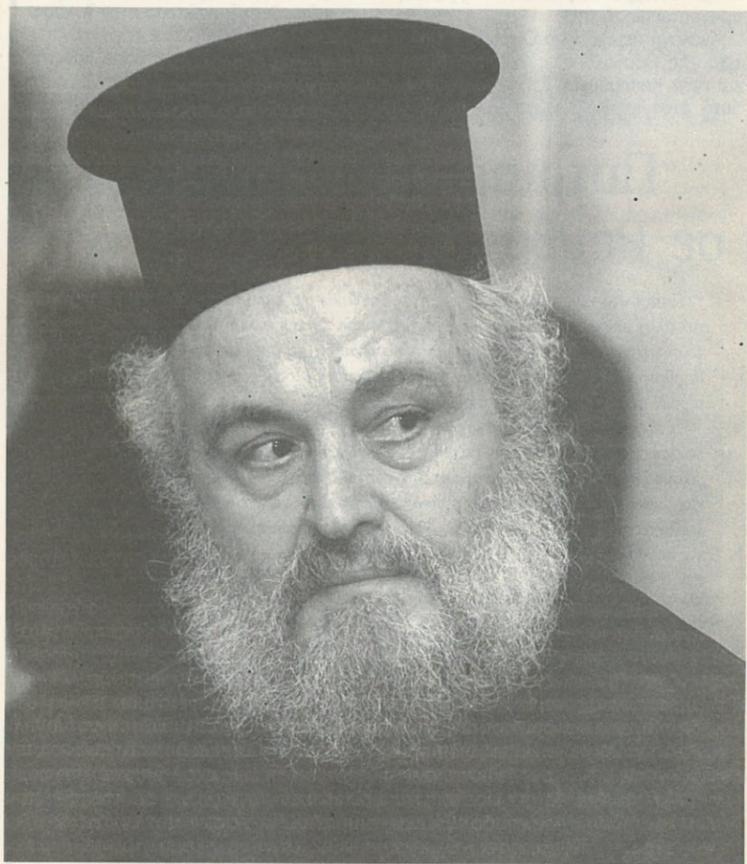
Γράφει ο Αγιοταφίτης Επίσκοπος Κωνσταντίνης Νικηφόρος

ελέγχουν μόνο το περίπου 35% του Ναού, τελείωσαν τα δικά τους τμήματα από πολλών ετών, οι εργασίες στο δικό μας τμήμα ακόμη δεν τελείωσαν και είναι ακόμη άγνωστο πότε θα τελειώσουν. Και να φαντασθεί κανείς ότι τα έξοδα για τις εργασίες αυτές τα ανέλαβε το Ελληνικό Κράτος. (Στο θέμα της οικονομικής υποστήριξης του Πατριαρχείου από το Ελληνικό Κράτος θα επανέλθω, διότι υπάρχουν ορισμένα πράγματα που πρέπει να ειπωθούν σχετικά).

Ο Πατριάρχης Διόδωρος (για να μη ξεδέσει από την περιουσία του ούτε δεκάρα- βλέπετε ο Διόδωρος, και όχι μόνο, θεωρούσε το Πατριαρχείο δικό του ταφλίκι), επέτρεψε την επιδίωξη του μεγάλου Τρούλλου του Παναγίου Τάφου από τούς Λατίνους, καθώς επίσης και του Σταυρού του μικρού Τρούλλου, και μάλιστα κατόπιν εξέδωσε (στην Ελλάδα και με την επιστολή του τότε Έξαρχου και σήμερα Πατριάρχου Ειρηναίου), εφημερίδα στην οποία διακήρυττε ότι υπό την επίβλεψή του και με δικά του έξοδα έκανε τις επισκευές, απ' ενός μεν για να εξαπατήσει τούς Ορθοδόξους και απ' ετέρου για να μαζέψει και άλλες δωρεές από ανθρώπους που δεν γνώριζαν τα κατορθώματά του.

Ο Πατριάρχης Διόδωρος, με την ανοχή της Συνόδου εξαπάτησε επανειλημμένα και συστηματικά την κοινή γνώμη (βλέπετε σχετικά προηγούμενα άρθρα μου στην παρούσα εφημερίδα, ή γράψτε μου για περισσότερες πληροφορίες).

Υπάρχουν και άλλα πολλά που θα μπορούσε να γράψει κανείς για να περιγράψει λεπτομερώς την κατάσταση στην οποία βρίσκεται και λειτουργεί ο Ναός της Αναστάσεως. Κυριολεκτικά θα μπορούσε να γράψει ολόκληρο βιβλίο. Για το δικό μας όμως σκοπό νο-

μίζω ότι όσα γράψαμε είναι αρκετά. Στην συνέχεια θα ήθελα να αναφερθώ και σε άλλα Προσκυνήματα και Μοναστήρια του Πατριαρχείου μας για να δώσω μια συνοπτική εικόνα της καταστάσεως.

Μια και αναφερόμαστε την Ιερουσαλήμ, νομίζω ότι θα ήταν σκόπιμο να α-

ναφερθούμε και στην κατάσταση στην οποία βρίσκεται το Πατριαρχείο, δηλαδή το κεντρικό μοναστήρι του Πατριαρχείου, τό Μοναστήρι των Αγίων Κωνσταντίνου & Ελένης, μέρος του οποίου ουσιαστικά αποτελεί και ο Ναός της Αναστάσεως.

Το Μοναστήρι αυτό είναι η καρδιά

του Πατριαρχείου Ιεροσολύμων. Εδώ βρίσκονται όλες οι υπηρεσίες του Πατριαρχείου, τα Πατριαρχικά γραφεία και εδώ διαβιούν οι περισσότεροι Αγιοταφίτες πατέρες, Αρχιερείς, Ιερείς, Διάκονοι και Μοναχοί. Η Αγιοταφίτικη Αδελφότητα είναι Μοναχική Αδελφότητα και έτσι δεν υπάρχουν εγγάμοι κληρικοί στο Πατριαρχείο, εκτός βέβαια από τους εγγάμους κληρικούς, οι οποίοι υπηρετούν το ποίμνιο, δεν είναι μέλη της Αδελφότητας αλλά απλώς μέλη του Εγγάμου κλήρου του Πατριαρχείου και διαμένουν στους τόπους της διακονίας τους.

Το Πατριαρχείο αποτελείται από διάφορα κτήρια, ορισμένα από τα οποία υπάρχουν από την εποχή της Αγίας Ελένης (326), και άλλα είναι σύγχρονα. Δυστυχώς, όμως, λόγω της αδιαφορίας του Πατριαρχείου (των Πατριαρχών και των αυλοκολάκων τους), για οτιδήποτε αφορά το Πατριαρχείο και τους Αγιοταφίτες, εκτός από τον ίδιο τους τον εαυτό, τα περισσότερα κτήρια είναι σε κακή κατάσταση. Μόνο εκείνα στα οποία κατά καιρούς έμειναν οι Πατριάρχες και οι άνθρωποί τους (οι ημέτεροι), έχουν επιδιορθωθεί και είναι σε σχετικά καλή κατάσταση. Τα υπόλοιπα, τα οποία σε καμιά περίπτωση δεν είναι αρκετά για να εξυπηρετήσουν ακόμα και τις ελάχιστες σημερινές ανάγκες του Πατριαρχείου, λόγω της έλλειψης μοναχών, βρίσκονται σε αθλία κατάσταση. Σχετικά αναφέρω ότι σε πολλές περιπτώσεις, όταν έτυχε να έλθουν νέοι άνθρωποι για να ενταχθούν στην Αδελφότητα, είτε τούς έστειλαν να μείνουν σε ξενοδοχεία μέχρι να βρεθεί ή να ετοιμαστεί κάποιο δωμάτιο, ή φιλοξενήθηκαν προσωρινά από άλλους Αγιοταφίτες.

Τα δωμάτια αυτά, ή τα κελιά όπως λέγονται στα Μοναστήρια, τις περισσότερες φορές, είναι απλώς τέσσερις τοίχοι, χωρίς τρεχούμενο νερό, χωρίς τουαλέτα και χωρίς μία στοιχειώδη κουζίνα για τις άμεσες ανάγκες των ενοίκων, λόγω του ότι το Πατριαρχείο λειτουργεί ως ιδιόρρυθμο Μοναστήρι. Από τούς ενοίκους τους εξαρτάται η περαιτέρω διαβίωσή τους σ' αυτά. (Στο θέμα αυτό θα επανέλθουμε στο επόμενο άρθρο μας στο οποίο θα αναφερθούμε στην Αγιοταφίτικη Αδελφότητα).

Όταν λοιπόν αυτή η κατάσταση επικρατεί στον Ναό της Αναστάσεως και στο Πατριαρχείο, καταλαβαίνει κανείς τι συμβαίνει στα υπόλοιπα Προσκυνητήρια και Μοναστήρια, στα οποία, πρέπει να σημειώσουμε υπάρχει μόνο ένας κληρικός, όταν υπάρχει κι' αυτός. Τι να πρωτοαναφέρω και τι να αφήσω. Την Βη-

να μη σπεύσουν ευλαβείς προσκυνητές, γνωστοί και φίλοι των Μοναστηριών που βρίσκονται στην περιοχή, να στείλουν δωρεές για τις ζημιές που υπέστησαν αλλά μάλλον για να στείλουν τις οποιοσδήποτε δωρεές στον ίδιο, έκανε επίσημες δηλώσεις στα ΜΜΕ ότι τα Μοναστήρια δεν υπέστησαν σοβα-

Προτεραιότητα η ανέγερση πολυτελών κατοικιών του Πατριάρχη παρά τα έργα συντήρησης και αποκατάστασης

θλεμή; την Γεθσημανή; τα άλλα Μοναστήρια της Παλαιάς Πόλεως των Ιεροσολύμων; τα εξωτερικά Προσκυνητήρια και Μοναστήρια; τούς ενοριακούς Ναούς, τα Σχολεία του Πατριαρχείου; τα οποία βρίσκονται τελείως απομονωμένα και εγκαταλελειμμένα στην τύχη τους και στην αγάπη και το προσωπικό ενδιαφέρον των εκάστοτε υπευθύνων Μοναχών και υπευθύνων του Πατριαρχείου οι οποίοι, χωρίς καμιά βοήθεια από το Πατριαρχείο (βλέπε Πατριάρχη), και πολλές φορές και με την εχθρική στάση του, και μόνο χάρις στην βοήθεια ευλαβών προσκυνητών και δωρητών, κατορθώνουν να κάνουν πραγματικά θαύματα. Δυστυχώς, παρ' όλες τις καλές προθέσεις πολλών εκ των Μοναχών, γίνονται και πολλά λάθη και ζημιές, τα οποία πολλές φορές δεν είναι δυνατόν να επιδιορθωθούν. Γι' αυτό δε φταίνε οι Μοναχοί αλλά το Πατριαρχείο το οποίο αδιαφορεί παντελώς για το τι γίνεται στα Προσκυνητήρια και στα Μοναστήρια και μόνο όταν υπάρξει κανένα πρόβλημα και αναγκασθούν να επέμβουν, μόνο τότε ενδιαφέρονται, και πάλι μόνο για να αποσείσουν τις ευθύνες από πάνω τους.

Ένα μικρό παράδειγμα της καταστάσεως είδαμε προ μερικών εβδομάδων μετά το σεισμό που έπληξε την Παλαιστήνη και ιδιαίτερα την κοιλάδα του Ιορδάνου ποταμού. Ο Πατριάρχης, για

ρές ζημιές, ενώ αυτόπτες μάρτυρες αλλά και οι Ηγούμενοι των Μοναστηριών δηλώνουν το αντίθετο.

Ένα άλλο προσκύνημα το οποίο μέχρι σήμερα αντιμετωπίζει το «μεγάλο ενδιαφέρον» του Πατριαρχείου είναι τό Προσκύνημα της Αγίας Σιών και ειδικά η Πατριαρχική Σχολή, η οποία στεγάζεται εκεί. Ειδικά αναφέρομαι στην αυλή του Μοναστηριού, η οποία είναι ο χώρος στον οποίο, υποτίθεται, ότι παίζουν οι μαθητές της σχολής, οι μελλοντικοί Αγιοταφίτες, και η οποία αυλή είναι κυριολεκτικά ένα σκουπιδαριό. Παρόλο ότι το έθεσα ως θέμα από το

1992 (με αποτέλεσμα να μου κόψει και το φαγητό ο Πατριάρχης) και πολλοί προσκυνητές οι οποίοι είδαν την κατάσταση έγραψαν σχετικά στο Πατριαρχείο, δεν έγινε τίποτα. Και λέγουν οι προσκυνητές: έτσι προστατεύετε και φροντίζετε την Αγία Σιών, το Προσκύνημα της Πεντηκοστής, έναν από τούς Αγιότερους Τόπους στον κόσμο και στους Αγίους Τόπους; Και μάλιστα όταν μερικοί τόλμησαν να πουν την γνώμη τους σχετικά, μόνο που δεν τούς έδειραν. Δυστυχώς το ίδιο συνέβη και συμβαίνει πολλές φορές όταν κάποιοι ενδιαφερθούν και καταγγείλουν παρόμοιες καταστάσεις. Ο υποφαινόμενος έχει πλούσια πείρα παρομοίων περιπτώσεων.

Επιπολαιότητα και ερασιτεχνισμός

Πριν από χρόνια ξεκίνησαν από τον Πατριάρχη Διόδωρο ορισμένα μεγαλεπίβολα έργα χωρίς κανένα προγραμματισμό και χωρίς να ρωτήσει κανέναν, (αναφέρω ενδεικτικά, το κτίριο της Βηθλεέμ, το οποίο τελικά το χάσαμε, και το Μοναστήρι της Ιόππης) με αποτέλεσμα να στοιχίσουν τεράστια ποσά - πολύ περισσότερα απ' ό,τι έπρεπε, σύμφωνα με τα επικρατούσα δεδομένα -, να κατασπαταλήσει τις οποιοσδήποτε (γνωστές και άγνωστες) οικονομίες του Πατριαρχείου (από τον προηγούμενο Πατριάρχη), να καταστρέψει οικονομικά το Πατριαρχείο και στο τέλος να μείνουν στη μέση, εκτός από τις βύλλες (έξι τον αριθμό) που έχτισε ο ίδιος αποκλειστικά για προσωπική του χρήση (στον Άγιο Κωνσταντίνο Καμμέννα Βούρλα, Φιλοθέη, Κύπρο, Ιερικό, Αμμάν, Άκαμπα), ενώ τα Προσκυνητήρια και τα Μοναστήρια μας βρίσκονται σε θλιβερή κατάσταση. Τέλος, κανείς δε γνωρίζει μέχρι σήμερα ποια είναι η οικονομική κατάσταση του Πατριαρχείου μας και είμαι βέβαιος ότι και ο νέος Πατριάρχης έχει πελαγώσει με την κατάσταση.

Από την άλλη πλευρά έχουμε τους χριστιανούς των άλλων δογμάτων, λαϊκούς και κληρικούς, οι οποίοι, σε κάθε ευκαιρία κοιτάζουν να υποσκάψουν την υπόστασή μας, κυρίως από ζήλια για την θέση που κατέχουμε στους Αγίους Τόπους και για τον λόγο ότι εμείς κατέχουμε τα κυριότερα και περισσότερα Προσκυνητήρια και Μοναστήρια των Αγίων Τόπων και όπως είναι φυσικό, όταν κάποιος θέλει να αρπάξει κάτι, σίγουρα θα αρπάξει από αυτόν που έχει και όχι από αυτόν που δεν έχει τίποτα.

